

Všeobecný zákoník obchodní. Zpracovali a uspořádali Dr. Julius Karmán, Dr. Karel Kizlink, Dr. Jan Fröhlich, Justitiá, soustavná sbírka rozhodnutí, sv. I., 1936, str. 968, cena 200 Kč.

Jest pro praksi vítané, že vydán byl obchodní zákoník s judikaturou a to nikoliv jen s právními větami, nýbrž i s výběrem podstatné části důvodů u důležitých rozhodnutí a zvláště též s poznámkami, které osvětlují význam rozhodnutí v celém právním problému; poznámka na př. že náš nejvyšší soud obhájuje důsledně ryze societní pojetí veřejné společnosti, nahradí studium četných rozhodnutí a současně umožní při studiu speciálního rozhodnutí správný jeho výklad. Autoři judikáty vskutku zpracovali, t. j. nenakupili je za každý článek bez ladu a skladu, nýbrž roztrídili dle systému, daného zákonným usta-

novením. Tímto způsobem jsou zpracovány velké komentáře, v nichž hlavní váha klade se ovšem na výklad, kdežto v tomto díle těžiště spočívá v reprodukci rozhodnutí. Obchodní zákoník je dílem prof. dra Kizlinka (rozhodnutí před r. 1926, též bývalá rakouská a z r. 1934), min. rady Dra Karmána (ostatní rozhodnutí) a doc. dra Fröhliche (smlouva komisní). Důležitým jest, že dílo obsahuje nejen rozhodnutí z úředních sbírek a z odborných časopisů, ale též řadu rozhodnutí doposud neuveřejněných. Rychlá orientace byla by usnadněna zdokonalením grafické úpravy (na př. odlišení poznámek a hlavně petitová sazba rejstříků, které vzrostly na obrovský rozsah skoro 200 stran). Úplně dosud vyšel svazek první, z druhého svazku (zákony, doplňující obchodní zákoník), vyšly již dva sešity, takže pravidelné vycházení zaručuje právnické veřejnosti, že toto důležité dílo bude mít v dohledné době v rukou úplné. Koblížek.

Z právní praxe.

Rozšířená přípustnost dovolání.

V právě vydaném Větníku ministerstva spravedlnosti č. 11 na str. 178 jest otištěno toto plenární usnesení nejv. soudu ze dne 26. října 1936 pres. 1268/36:

Odvolací soud může podle § 502, odst. 3. c. ř. s. ve znění čl. I., č. 2 zákona č. 251/1934 Sb. z. a n. v rozsudku prohlásiti dovolání za přípustné proto, že jde o rozhodnutí zásadního významu, i tehdy, jestliže předmět sporu, o němž by měl dovolací soud rozhodnouti, na penězích nebo peněžité hodnotě nedosahuje 2.000 Kč, avšak převyšuje 500 Kč jako hranici stanovenou pro řízení ve věcech nepatrných.

Subjekt zemědělského vyrovnání.

§ 1 vl. nař. 76/36 stanoví v odst. 1, č. 2 že zemědělské vyrovnání mohou navrhnouti i fysické osoby, které

a) hospodaří na zemědělských po-

zemcích vlastních, zpachtovaných, nebo daných jim do užívání,

b) a současně vyživují se vůbec nebo převážně

a) z výtěžku tohoto hospodaření a z výtěžku prací v zemědělském podnikání, nebo

β) z výtěžků tohoto hospodaření a výtěžků prací v jiném podnikání, nejde-li o práci převážně duševní.

Pokud jde o případ b) β), jest znění zákona jasné, a Pužman-Knap »Zemědělské vyrovnání«, str. 16, je vyložili tak, že i samostatní podnikatelé, kteří převážně se vyživují z výtěžku nezemědělského podniku (řemeslníci a živnostníci atd.), jen když v jakémkoli rozsahu hospodaří na sebemenším kousku pole, mohou o zemědělské vyrovnání zažádati, není-li jejich činnost převážně duševní. Tento výklad potvrdil nyní nejvyšší soud rozhodnutím z 23. září 1936, R I 1023/36, které Dr. Schicketanz uveřejnil v posledním čísle »Deutsches Anwaltsblatt« na str. 160 a násl.

(srov. též »Sporitelni Obzor« 1936/11, str. 326 a násl.). Tím se nejvyšší soud přiklonil k výkladu znění zákona, na rozdíl od většiny literatury, která vykládala toto ustanovení podle znění důvodové zprávy, odporující však znění zákona.

Splatnost zápůjčky při neplacení úroků.

Tu a tam se ještě vyskytuje názor, že platí zvláštní předpis, podle něhož při zápůjčkách z dlužních úpisů nastává okamžitá splatnost pohledávky samočinně, jestliže dlužník neplatí úroky, i když to není zvlášť vymíněno. K tomuto názoru sváděla také dřívější zvyklost, doložku o okamžité splatnosti stylisovali takto:

»Tuto zápůjčku Kč..... zavazují se zúrokovati ročně%, a to pololetně předem pod následky § 195 patentu z 9. srpna 1854, č. 208 ř. z., v případě nedodržení splatnosti platiti% úroky z prodlení a splatiti kapitálKč.«

Pokud dlužní úpis zní takto, není to nic jiného, než smluvní vymínění následků § 195 nesporného patentu, které však samy o sobě by nastati nemohly. Vždyť i pro případy, které má na mysli § 195 nesporného patentu, jest třeba, aby následky tam uvedené byly výslovně vymíněny:

§ 195 nesporného patentu zní:

»In der Schuldverschreibung über das Capital eines Minderjährigen muss stets bedungen werden, dass dem Gläubiger frei stehe, wenn die Zinsen, oder im Falle festgesetzter Fristenzahlungen des Capitals, eine einzelne Rate desselben nicht längstens binnen 6 Wochen nach der Verfallszeit berichtet werden sollten, das ganze Capital samt den schuldigen Zinsen sogleich zurückzufordern.

Forderungen dritter Personen dürfen daher für den Mündel nicht eingelöst werden, wenn nicht diese Erklärung schon in dem Schuldscheine enthalten ist, oder in einer nachträglichen Urkunde von dem Schuldner abgegeben wird.«

Opatrnost při soukromožalobních deliktech.

Při soukromožalobních deliktech, patřících před krajský soud jako soud trestní, buď podává soukromý žalobce hned obžalobu, má-li všechny okolnosti již zjištěny; vyšetřující soudce v takovém případě pouze konstituuje napřed obviněného a doručí mu obžalobu — nebo soukromý žalobce navrhne napřed přípravné vyhledávání či vyšetřování a po jeho skončení teprve obžalobu podá. Podle § 111 tr. ř. uzavře vyšetřující soudce přípravné vyšetřování, jakmile vykonaná šetření stačí, aby odůvodnila nařízení hlavního přelíčení, a postupuje dále dle § 112 tr. ř.: vyrozumí totiž soukromého žalobce o skončení přípravného vyšetřování.

V § 112 tr. ř., odst. 2. a 3. se praví:

»Soukromý žalobce má se vyrozuměti o uzavření přípravného vyšetřování s výzvou, aby do čtrnácti dnů podal spis obžalovací a s poučením, že nedodržení této lhůty pokládá se za ustoupení od obžaloby (§ 109).

Ve lhůtě určené k podání obžalovacího spisu může se též učiniti návrh na doplnění přípravného vyšetřování. Zamítne-li se tento návrh, běží nová lhůta k podání obžalovacího spisu od vyhlášení dotyčného usnesení radní komory.«

V praxi se velmi často stává, že právní zástupce z jakýchkoli důvodů nemůže dodržeti 14denní lhůtu k podání obžalovacího spisu, na př. proto, že soukromý žalobce jest na cestách nebo jest zapotřebí věc ještě důkladně si rozvážiti. V takovém případě zpravidla právní zástupce soukromého žalobce navrhne doplnění přípravného vyšetřování nějakým důkazem a opakuje to tak dlouho, dokud nemá možnost psáti obžalovací spis resp. dokud radní komora nezamítne návrh na doplnění přípravného vyšetřování a